

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2017. gada 19. janvārī*

Apelācija — Aizliegtas vienošanās — Metakrilātu tirgus — Naudas sodi — Mātesuzņēmumu un to meitasuzņēmuma solidarā atbildība par meitasuzņēmuma pārkāpjošu rīcību — Meitasuzņēmuma veikta naudassoda samaksa — Meitasuzņēmuma naudassoda summas samazinājums pēc Eiropas Savienības Vispārējās tiesas sprieduma — Eiropas Komisijas grāmatveža vēstules, kurās mātesuzņēmumiem prasīts samaksāt summu, ko tā atmaksājusi meitasuzņēmumam, un nokavējuma procentus — Prasība atcelt tiesību aktu — Apstrīdami tiesību akti — Efektīva tiesību aizsardzība tiesā

Lieta C-351/15 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2015. gada 10. jūlijā iesniedza

Eiropas Komisija, ko pārstāv *V. Bottka* un *F. Dintilhac*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

ko atbalsta

EBTA Uzraudzības iestāde, ko pārstāv *C. Perrin*, pārstāve,

persona, kas iestājusies lietā,

pārējās lietas dalībnieces –

Total SA, Kurbevuā [*Courbevoie*] (Francija),

Elf Aquitaine SA, Kurbevuā,

ko pārstāv *E. Morgan de Rivery* un *E. Lagathu*, *avocats*,

prasītājas pirmajā instancē.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši J. Regans [*E. Regan*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] un S. Rodins [*S. Rodin*] (referents),

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre V. Džakobo-Peironela [*V. Giacobbo-Peyronnel*], administratore,

* * Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 9. jūnija tiesas sēdi,
noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 21. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Savā apelācijas sūdzībā Eiropas Komisija lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 29. aprīļa spriedumu *Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-470/11, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2015:241), ar ko tā daļēji atcēla Komisijas 2011. gada 24. jūnija vēstuli BUDG/DGA/C4/BM/s746396 (turpmāk tekstā – “2011. gada 24. jūnija vēstule”) un 2011. gada 8. jūlija vēstuli BUDG/DGA/C4/BM/s812886 (turpmāk tekstā – “2011. gada 8. jūlija vēstule”, bet abas vēstules kopā – “strīdīgās vēstules”), kuras attiecas uz naudas soda summas un nokavējuma procentu samaksu, kas jāveic *Total SA* un *Elf Aquitaine SA* atbilstoši 2006. gada 31. maija Lēmumam C(2006) 2098, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar EKL 81. pantu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 53. pantu (Lieta COMP/F/38.645 – Metakrilāti) (turpmāk tekstā – “lēmums par metakrilātiem”).

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Tiesvedības priekšvēsturi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 2.–28. punktā izklāstīja šādi:
 - “2 Ar [lēmumu par metakrilātiem] [..] Komisija solidāri sodīja *Arkema SA* un tās meitasuzņēmumus *Altuglas International SA* un *Altumax Europe SAS* (turpmāk tekstā kopā – “*Arkema*”) ar naudassodu EUR 219 131 250 apmērā par dalību aizliegtā vienošanās (turpmāk tekstā – “sākotnējais naudassods”).
 - 3 [Atbildētājas], kuras lēmumā par metakrilātiem norādītā pārkāpuma laikposmā bija *Arkema* mātesuzņēmumi, tika sauktas pie solidāras atbildības samaksāt sākotnējo naudassodu attiecīgi EUR 181 350 000 un EUR 140 400 000 apmērā.
 - 4 *Arkema* 2006. gada 7. septembrī samaksāja [sākotnējo] naudassodu pilnībā un pēc tam, tāpat kā [atbildētājas], vienlaicīgi un autonomi vērsa prasību pret lēmumu par metakrilātiem (turpmāk tekstā – “metakrilātu tiesvedība”).

Metakrilātu tiesvedība Vispārējā tiesā

- 5 [Atbildētājas] un *Arkema* attiecīgi 2006. gada 4. un 10. augustā cēla prasību atcelt lēmumu par metakrilātiem.
- 6 Lietā T-206/06 [atbildētājas] lūdza primāri atcelt lēmumu par metakrilātiem.
- 7 Šajā lietā [atbildētājas] ir arī lūgušas pakārtoti samazināt sākotnējo naudassodu, kas solidāri uzlikts *Arkema* un [atbildētājām].
- 8 2008. gada 24. jūlijā Komisija adresēja *Arkema* vēstuli, aicinot to apstiprināt, ka tās 2006. gada 7. septembra maksājums ir ticis veikts “visu vienoti un solidāri atbildīgo parādnieku vārdā”, precizējot, ka, pirmkārt, “ja šāda apstiprinājuma nebūs un ja [metakrilātu] lēmums [tiktu] atcelts attiecībā uz uzņēmumu, kura vārdā maksājums tika veikts”, tā “atlīdzinā[tu] EUR 219 131 250 ar procentiem” un, otrkārt, ka, “ja Tiesa apstiprin[ātu] visu vai daļu naudassoda attiecībā uz jebkuru citu solidāro parādnieku”, tā “pras[ītu] tai samaksāt visu pienākošos summu ar nokavējuma procentiem atbilstoši 6,09 % likmei”.

- 9 Ar 2008. gada 25. septembra vēstuli *Arkema* informēja Komisiju, ka ir samaksājusi EUR 219 131 250 “kā solidarā līdzatbildētāja un ka kopš šī maksājuma Komisija [esot] pilnībā izpildījusi savas tiesības gan attiecībā uz *Arkema*, gan attiecībā pret visiem solidarājiem līdzatbildētājiem”. Šajā ziņā *Arkema* “izsaka nožēlu, ka nevar pilnvarot Komisiju ieturēt jebkādu summu, lai kāda tā būtu, gadījumā, ja tās prasība Kopieņu tiesā vainagotos ar panākumiem”.
- 10 2008. gada 24. novembrī [atbildētāju] informēšanai Komisija nosūtīja tām *Arkema* 2008. gada 25. septembra vēstuli un informēja, ka *Arkema* ir atteikusies aizpildīt Komisijas izsniegto deklarāciju par kopējo maksājumu.
- 11 [Atbildētāju] prasība tika noraidīta ar 2011. gada 7. jūnija spriedumu *Total* un *Elf Aquitaine* /Komisija (T-206/06, [..] EU:T:2011:250).
- 12 Savukārt *Arkema* atsevišķi celtā prasība par metakrilātu lēmumu tika daļēji apmierināta ar 2011. gada 7. jūnija spriedumu *Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, [..] EU:T:2011:251), *Arkema* uzlikto naudassodu samazinot līdz EUR 113 343 750.
- 13 [2011. gada 7. jūnija] spriedumā [*Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251)] Vispārējā tiesa nosprieda, ka tās neierobežotās kompetences īstenošanas ietvaros ir jāsamazina naudassoda palielinājums, kas lēmumā par metakrilātiem tika noteikts *Arkema* kā atturošs līdzeklis, lai ņemtu vērā faktu, ka dienā, kurā naudassods tai tika uzlikts, [atbildētājas] to vairs nekontrolēja (spriedums, [2011. gada 7. jūnijs, *Arkema France* u.c./Komisija, T-217/06, EU:T:2011:251], 338. un 339. punkts).
- 14 [2011. gada 7. jūnija] spriedums [*Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251)] netika pārsūdzēts, tāpēc ir ieguvis *res judicata* spēku.
- 15 Komisija atmaksāja *Arkema* atbilstoši vērtībai, kāda tā bija 2011. gada 5. jūlijā, EUR 119 247 033,72 (EUR 105 787 500 kā pamatsummu un EUR 13 459 533,72 procentos).

[Strīdīgās] vēstules

2011. gada 24. jūnija vēstule

- 16 2011. gada 24. jūnija vēstulē Komisija norādīja [atbildētājam], ka, “izpildot [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251)], [tā] atmaks[ātu] *Arkema* summu, kas atbilst Vispārējās tiesas nolemtajam naudassoda samazinājumam”.
- 17 Tajā pašā 2011. gada 24. jūnija vēstulē Komisija arī lūdza [atbildētājam] “vienlaicīgi un gadījumā, ja par [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250)] Tiesā tiktu iesniegta apelācijas sūdzība, samaksāt atlikušo summu ar nokavējuma procentiem atbilstoši 6,09 % likmei, aprēķinot no 2006. gada 8. septembra”, proti, EUR 68 006 250, attiecībā uz kuru samaksu *Total* tika atzīta par “kopīgi un solidarā” atbildīgu EUR 27 056 250 apmērā, pieskaitot nokavējuma procentus, proti, par kopējo summu EUR 88 135 466,52.
- 18 Ar 2011. gada 29. jūnija Komisijai adresētu vēstuli [atbildētājas] būtībā apgalvoja, ka kopš 2006. gada 7. septembra Komisija “ir izpildījusi visas savas tiesības”, un uzdeva dažādus jautājumus Komisijai, lai saņemtu skaidrojumus par vairākiem 2011. gada 24. jūnija vēstules punktiem.

2011. gada 8. jūlija vēstule

- 19 Ar 2011. gada 8. jūlija vēstuli Komisija atbildēja tostarp, ka “pretēji tam, kā to saprot [atbildētājas, tā] nekādi neatsak[oties] no pienākošos summu atgūšanas, ja [atbildētājas] atsakās iesniegt apelācijas sūdzību Tiesā”, vienlaicīgi precizējot, ka “[atbildētāju] atbildība n[eesot] dzēsta, atvelkot [2011. gada 7. jūnija] spriedumā [Arkema France u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251)] precizētās un Arkema samaksātās summas”.
- 20 Tajā pašā 2011. gada 8. jūlija vēstulē Komisija atzina, ka ir kļūdījusies attiecībā uz summu, ko bija iecerējusi pieprasīt, un precizēja summu, kas pienācās no *Elf Aquitaine*, izpildot metakrilātu spriedumu [lēmumu par metakrilātiem], tāpat kā [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250)], kā arī [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251)], kas bija EUR 137 099 614,58, ieskaitot nokavējuma procentus EUR 31 312 114,58 [..], no kuriem *Total* bija solidāri atbildīga par EUR 84 028 796,03.
- 21 Komisija arī precizēja 2011. gada 8. jūlija vēstulē, ka gadījumā, ja [atbildētājas] iesniegs apelācijas sūdzību par [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250)], tās varētu drīzāk ņemt bankas garantiju, nevis maksāt naudassodu.
- 22 2011. gada 18. jūlijā [atbildētājas] samaksāja Komisijai 2011. gada 8. jūlija vēstulē prasīto summu jeb EUR 137 099 614,58.

Metakrilātu tiesvedība Tiesā apelācijas instancē

- 23 2011. gada 10. augustā [atbildētājas] iesniedza apelācijas sūdzību par [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250)].

[..]

- 25 Apelācijas sūdzība tika noraidīta ar 2012. gada 7. februāra rīkojumu *Total* un *Elf Aquitaine* /Komisija (C-421/11 P, [nav publicēts] [..], EU:C:2012:60), jo Tiesa noraidīja visus [atbildētāju] prasījumus.

[..]

- 28 Par pakārtoti iesniegtajiem prasījumiem atbrīvojot no nokavējuma procentu samaksas Tiesa nosprieda šādi:
“89 Šī prasība ir jānoraida kā acīmredzami nepieņemama, jo tā ir vērsta nevis [..] pret [2011. gada 7. jūnija] spriedumu [*Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250)], bet [2011. gada 8. jūlija vēstuli], kuru turklāt [atbildētājas] ir apstrīdējušas Vispārējā tiesā ar prasību, kas Vispārējās tiesas kancelejā reģistrēta ar numuru T-470/11.”

Tiesvedība Vispārējā tiesā uz pārsūdzētais spriedums

- 3 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 1. septembrī, atbildētājas cēla Vispārējā tiesā prasību atcelt strīdīgās vēstules, pakārtoti lūdzot samazināt tajās prasītās summas, kā arī – pakārtotāk – atcelt nokavējuma procentus.
- 4 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 17. novembrī, Komisija saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 114. pantu izvirzīja iebildi par nepieņemamību. Tā it īpaši apgalvoja, ka strīdīgās vēstules bija neapstrīdami akti, jo tās neradīja saistošas tiesiskās sekas, kas varētu skart atbildētājas, un ka atbildētāju maksāšanas pienākums izrietēja tikai no lēmuma par metakrilātiem.

- 5 Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 72.–101. punktā pirmām kārtām izskatīja šo iebildi par nepieņemamību.
- 6 Šajā ziņā Vispārējā tiesa it īpaši uzskatīja, ka, ciktāl strīdīgajās vēstulēs atbildētājam tika prasīts samaksāt pamatsummu, šīs vēstules neskāra atbildētāju intereses tādējādi, ka būtiski būtu grozīta to tiesiskais stāvoklis LESD 263. panta izpratnē, pēc lēmuma par metakrilātiem pieņemšanas.
- 7 Savukārt attiecībā uz pienākumu maksāt nokavējuma procentus Vispārējā tiesa uzskatīja, ka tas nekādā ziņā neizrietēja no šī lēmuma, nedz arī no 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Total un Elf Aquitaine* /Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250) vai 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Arkema France u.c./Komisija* (T-217/06, EU:T:2011:251), jo *Arkema* pēc minētā lēmuma pieņemšanas tūlītēji bija samaksājusi visu sākotnēji uzlikto naudas sodu, un ka tādējādi apstrīdētais tiesību akts bija mainījis to tiesisko stāvokli, palielinot summu, kas atbildētājam būtu jāmaksā saskaņā ar šo pašu lēmumu.
- 8 Līdz ar to Vispārējā tiesa lēma, ka prasība bija pieņemama, ciktāl tā bija vērsta pret nokavējuma procentiem, kuru samaksa strīdīgajās vēstulēs tika prasīta atbildētājam.
- 9 Otrām kārtām pārsūdzētā sprieduma 107.–118. punktā Vispārējā tiesa izskatīja prasību pēc būtības, ciktāl tā bija vērsta pret atbildētājam prasītajiem nokavējuma procentiem, un šajā daļā to apmierināja.
- 10 Tādējādi Vispārējā tiesa atcēla strīdīgās vēstules, ciktāl Komisija tajās prasīja atbildētājam samaksāt nokavējuma procentus, un pārējā daļā prasību noraidīja.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

- 11 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu;
 - atzīt Vispārējā tiesā celto prasību par nepieņemamu un
 - piespriest atbildētājam atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.
- 12 Atbildētāju prasījumi Tiesai ir šādi:
 - noraidīt apelācijas sūdzību un
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 13 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2016. gada 17. februāra lēmumu EBTA Uzraudzības iestādei tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Tomēr, tā kā pieteikums par iestāšanos lietā tika iesniegts pēc Tiesas Reglamenta 190. panta 2. punktā noteiktā termiņa beigām, šim lietas dalībniekam saskaņā ar šī reglamenta 129. panta 4. punktu tika ļauts iesniegt savus apsvērumus tikai tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai, kas notika 2016. gada 9. jūnijā.

Par apelācijas sūdzību

Par trešo pamatu – pretrunīgu pārsūdzētā sprieduma pamatojumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 14 Savā trešajā pamatā, kas būtu jāizskata pirmām kārtām, Komisija apgalvo, ka pārsūdzētajā spriedumā ir pretrunīgs pamatojums.
- 15 Vispārējā tiesa minētā sprieduma 113. punktā esot kļūdaini konstatējusi, ka Komisija bija pilnībā īstenojusi savas tiesības gan attiecībā uz *Arkema*, gan solidāri līdzatbildīgajām atbildētājām, lai arī Vispārējā tiesa minētā sprieduma 9. punktā bija pareizi norādījusi, ka *Arkema* “izsaka nožēlu, ka nevar pilnvarot Komisiju ieturēt jebkādu summu, lai kāda tā būtu, gadījumā, ja tās prasība Kopienų tiesā vainagos ar panākumiem”.
- 16 Taču šis *Arkema* precizējums, pēc Komisijas domām, noteikti nozīmē to, ka deklarācija par kopīgo samaksu netika sniegta. Šajos apstākļos Vispārējā tiesa neesot varējusi apgalvot, ka Komisija pilnībā bija īstenojusi savas tiesības gan attiecībā pret *Arkema*, gan visiem solidāri līdzatbildīgajiem.
- 17 Atbildētājas apgalvo, ka trešais pamats ir jānoraida kā acīmredzami nepieņemams un katrā ziņā kā nepamatots.

Tiesas vērtējums

- 18 Komisija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 113. punktā ir apgalvojusi, ka Komisija pilnībā bija īstenojusi savas tiesības, lai gan *Arkema* savā 2008. gada 25. septembra vēstulē nav sniegusi deklarāciju par kopīgo samaksu. Šī iestāde, aizbildinoties ar apgalvojumu par pretrunīgo pamatojumu, vēlas apstrīdēt interpretāciju, kuru Vispārējā tiesa ir sniegusi attiecībā uz šo vēstuli, īstenojot savas faktu novērtēšanas pilnvaras.
- 19 Taču, lai gan jautājums par to, vai Vispārējās tiesas sprieduma pamatojums ir pretrunīgs vai nepietiekams, ir tiesību jautājums, kas pats par sevi var tikt izvirzīts apelācijas tiesvedībā (skat. it īpaši spriedumus, 2007. gada 8. februāris, *Groupe Danone*/Komisija, C-3/06 P, EU:C:2007:88, 45. punkts, un 2010. gada 14. oktobris, *Deutsche Telekom*/Komisija, C-280/08 P, EU:C:2010:603, 123. punkts), tomēr tas tā nav faktu novērtēšanas gadījumā, uz kuru, ja vien nav notikusi sagrozīšana, kas šajā lietā nav tikusi apgalvota, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Tiesas kontrole neattiecas (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus, 2014. gada 10. jūlijs, *Griekija*/Komisija, C-391/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:2061, 29. punkts, un 2016. gada 20. janvāris, *Toshiba Corporation*/Komisija, C-373/14 P, EU:C:2016:26, 40. punkts).
- 20 Tādējādi trešais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par pirmo pamatu – to, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka strīdīgās vēstules rada saistošas tiesiskas sekas

Lietas dalībnieku argumenti

- 21 Ar savu pirmo pamatu, kas vērsts it īpaši pret pārsūdzētā sprieduma 81.–87. punktu un kas iedalāms trīs daļās, Komisija būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa, uzskatot, ka strīdīgās vēstules rada saistošas tiesiskās sekas, kas varētu skart atbildētāju intereses, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. EBTA Uzraudzības iestāde būtībā atbalsta šo pamatu.

- 22 Pirmā pamata pirmajā daļā Komisija apgalvo, ka strīdīgās vēstules ir vienkārši pieprasījumi veikt maksājumu, lai izpildītu lēmumu par metakrilātiem, sagatavojot iespējamo tā piespiedu izpildi pēc 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Total un Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250), kā arī 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Arkema France u.c./Komisija* (T-217/06, EU:T:2011:251) pasludināšanas. Tomēr šīs vēstules vēl neveidojot minētā lēmuma “piespiedu izpildi”, un tādējādi tajās neesot bijusi pausta Komisijas galīgā nostāja. Tikai minētais lēmums varot būt piespiedu izpildes priekšmets, un zināmā mērā atbildētājas esot to novērsušas, veicot maksājumu.
- 23 Pirmā pamata otrajā daļā Komisija apgalvo, ka strīdīgo vēstuļu saturs liecina, ka tās nerada saistošas tiesiskas sekas. Proti, šajās vēstulēs ir pausts grāmatvedības dienestu viedoklis par naudas soda, kas uzlikts ar lēmumu par metakrilātiem, piedziņu, un tajās tikai tika atgādināta maksāšanas kārtība vai “naudas soda nodrošināšana noteiktajā termiņā”, kas esot acīmredzami pasākums, kurš ir pieņemts, izpildot minēto lēmumu.
- 24 Pirmā pamata trešajā daļā Komisija apgalvo, ka strīdīgajās vēstulēs lēmuma par metakrilātiem saturs nekādi netika papildināts. Atbildētāju pienākums samaksāt naudas sodu un ar to saistītos procentus izrietot vienīgi no lēmuma par metakrilātiem, to aplūkojot 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Total un Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250), 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Arkema France u.c./Komisija* (T-217/06, EU:T:2011:251) un 2012. gada 7. februāra rīkojuma *Total un Elf Aquitaine*/Komisija (C-421/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:60) gaismā. Kā tas izrietot no Vispārējās tiesas un Tiesas judikatūras, Komisijai neesot nekādas rīcības brīvības šajā jautājumā, jo nokavējuma procentu noteikšana ir paredzēta attiecīgajos noteikumos Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulā (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV 2012, L 298, 1. lpp.) un tās īstenošanas regulā, proti, Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētajā regulā (ES) Nr. 1268/2012 par Regulas Nr. 966/2012 piemērošanas noteikumiem (OV 2012, L 362, 1. lpp.).
- 25 Komisijas skatījumā, strīdīgajās vēstulēs tikai ir pausts tās nolūks īstenot lēmumu par metakrilātiem un tās neradīja nekādas citas tiesiskas sekas, kas nebūtu šī lēmuma sekas. Šīs vēstules neesot nošķiramas no lēmuma, kura īstenošana ar tiem tiek sagatavota.
- 26 Atbildētājas uzskata, ka pirmais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemams un daļēji nepamatots.
- 27 Šajā ziņā atbildētājas uzskata, ka šī pamata otrā un trešā daļa ir acīmredzami nepieņemamas, ņemot vērā, ka šajās daļās Komisija būtībā tikai atkārtot argumentus, kurus tā jau izklāstījusi tiesvedībā Vispārējā tiesā, bet tā nenorāda uz kļūdām tiesību piemērošanā, ko Vispārējā tiesa būtu pieļāvusi šajā ziņā, un nenorāda pārsūdzētā sprieduma punktus, kurus tā kritizē.
- 28 Savukārt pirmā pamata pirmā daļa, pēc atbildētāju domām, ir jānoraida kā nepamatota.

Tiesas vērtējums

- 29 Ar savu pirmo pamatu Komisija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka strīdīgās vēstules, ciktāl tajās Komisija pieprasīja samaksāt nokavējuma procentus, ir uzskatāmas par apstrīdamiem tiesību aktiem LESD 263. panta izpratnē.
- 30 Saistībā ar šī pamata otrās un trešās daļas pieņemamību ir jāatgādina, ka tostarp no Tiesas Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunkta un 169. panta 2. punkta izriet, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda sprieduma, kura atcelšana tiek lūgta, apstrīdētās daļas, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šī lūguma pamatošanai. Apelācijas sūdzība, kas tikai burtiski atkārtot vai reproducēt pamatus un argumentus, kuri iepriekš iesniegti Vispārējā tiesā, tostarp tādus, kas balstīti uz faktiem,

ko šī tiesa skaidri noraidījusi, neatbilst prasībām par pamatojuma sniegšanu, kas izriet no šiem noteikumiem (skat. it īpaši spriedumu, 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 31 Tomēr, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd to, kā Vispārējā tiesa ir interpretējusi vai piemērojusi Savienības tiesības, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Proti, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarētu pamatot savu apelācijas sūdzību ar Vispārējā tiesā jau izvirzītajiem pamatiem un argumentiem, tad zustu daļa no apelācijas tiesvedības jēgas (spriedumi, 2006. gada 12. septembris, *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 51. punkts, kā arī 2013. gada 3. oktobris, *Inuit Tapiriit Kanatami* u.c./Parlaments un Padome, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 47. punkts).
- 32 Konkrētajā gadījumā ar savu pirmo pamatu, it īpaši tā otro un trešo daļu, Komisija vēlas nevis vienkārši panākt Vispārējai tiesai iesniegtā prasības pieteikuma atkārtotu izskatīšanu, bet gan konkrēti vēlas apstrīdēt juridisko argumentāciju, kas likusi Vispārējai tiesai secināt, ka strīdīgās vēstules varēja radīt saistošas tiesiskas sekas, kas varētu mainīt attiecīgo uzņēmumu stāvokli.
- 33 Šajā ziņā Komisija turklāt juridiski pietiekami ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma daļas, kurās, pēc tās domām, ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, kā arī juridiskus argumentus, kas izvirzīti tās lūguma pamatošanai, tādējādi ļaujot Tiesai veikt savu kontroli.
- 34 Līdz ar to pirmais pamats ir pieņemams.
- 35 Saistībā ar pirmā pamata, kurā visas daļas būtu jāaplūko kopā, pamatotību vispirms ir jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras attiecībā uz prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību izriet, ka, lai noteiktu, vai par kādu aktu var celt šādu prasību, ir jāpievērš uzmanība šī akta būtībai, bet formai, kādā tas ticis pieņemts, šajā ziņā principā nav nozīmes (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus, 2000. gada 22. jūnijs, *Niederlande/Komisija*, C-147/96, EU:C:2000:335, 27. punkts, un 2008. gada 17. jūlijs, *Athinaiki Techniki* /Komisija, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 43. punkts).
- 36 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras arī izriet, ka par aktiem vai lēmumiem, kas var būt prasības atcelt aktu priekšmets, ir uzskatāmi tikai pasākumi, kas paredzēti tādu saistošu tiesisku seku radīšanai, kuras var skart prasītāja intereses, būtiski mainot tā tiesisko stāvokli (skat. it īpaši spriedumus, 2008. gada 17. jūlijs, *Athinaiki Techniki*/Komisija, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 29. punkts; 2010. gada 26. janvāris, *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 51. punkts, un 2014. gada 9. decembris, *Schönberger*/Parlaments, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, 13. punkts).
- 37 Tādējādi prasība atcelt tiesību aktu principā var tikt celta tikai attiecībā uz pasākumu, ar kuru attiecīgā iestāde administratīvā procesa nobeigumā galīgi nosaka savu nostāju. Turpretim par apstrīdamiem tostarp nevar tikt uzskatīti starpposma akti, kuru mērķis ir sagatavot galīgo lēmumu, kā arī apstiprinoši akti vai akti, kuriem ir vienīgi izpildes raksturs, ciktāl ar šādiem aktiem nav paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas, kurām būtu patstāvīgs raksturs salīdzinājumā ar sekām, ko rada Savienības iestādes akts, kurš tiek sagatavots, apstiprināts vai izpildīts (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumus, 2006. gada 12. septembris, *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 55. punkts; 2007. gada 6. decembris, *Komisija/Ferriere Nord*, C-516/06 P, EU:C:2007:763, 29. punkts, kā arī 2010. gada 26. janvāris, *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija, C-362/08 P, EU:C:2010:40, 52. punkts).
- 38 Tieši šajā kontekstā Komisija savā pirmajā pamatā būtībā apgalvo, ka, runājot par strīdīgajās vēstulēs minēto pienākumu samaksāt nokavējuma procentus, ar šīm vēstulēm nav paredzēts radīt saistošas tiesiskas sekas, kas atšķirtos no sekām, kuras izriet no lēmuma par metakrilātiem, jo minētais pienākums samaksāt nokavējuma procentus izriet tikai no minētā lēmuma, kā arī no atbilstošajām

tiesiskā regulējuma normām, un ka minētās vēstules šo pienākumu nekādi nepapildina. Tātad strīdīgajām vēstulēm esot bijis tikai sagatavojošs raksturs saistībā ar iespējamo lēmuma par metakrilātiem piespiedu izpildi.

- 39 Ņemot vērā konkrētos šīs lietas apstākļus, šādai argumentācijai tomēr nevar piekrist.
- 40 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka ar lēmumu par metakrilātiem, atbilstoši kuram *Arkema* tika uzlikts naudas sods EUR 219 131 250 apmērā, atbildētājas kā *Arkema* mātesuzņēmumi tika atzītas par “kopīgi un solidāri” atbildīgām par naudas soda samaksu attiecīgi EUR 140,4 miljonu un EUR 181,35 miljonu apmērā.
- 41 Vēlāk ar 2011. gada 7. jūnija spriedumu *Arkema France* u.c./Komisija (T-217/06, EU:T:2011:251) *Arkema* uzliktais naudas sods tika samazināts līdz EUR 113 343 750. Turpretī pēc 2011. gada 7. jūnija sprieduma *Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (T-206/06, EU:T:2011:250) pasludināšanas pašām atbildētājām uzliktais naudas sods palika negrozīts, kas turklāt tika apstiprināts ar 2012. gada 7. februāra rīkojumu *Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (C-421/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:60, 83. punkts).
- 42 Visbeidzot ir jānorāda, ka nav strīda par to, kā Vispārējā tiesa ir atzinusi pārsūdzētā sprieduma 112. punktā, ka 2006. gada 7. septembrī *Arkema* pilnībā samaksāja ar lēmumu par metakrilātiem uzlikto sākotnējo naudas sodu EUR 219 131 250 apmērā.
- 43 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jākonstatē, ka pārsūdzētā sprieduma 113. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka no vēstules, ko *Arkema* bija nosūtījusi Komisijai 2008. gada 25. septembrī, izriet, ka *Arkema* skaidri norādīja, ka Komisija “ir pilnībā īstenojusi savas tiesības gan pret [to], gan pret visiem solidāri līdzatbildīgajiem”, un tātad sākotnēji uzlikto naudas sodu tā ir samaksājusi pilnībā arī atbildētāju vārdā, un šis konstatējums, kā tas izriet no šā sprieduma 18.–20. punktā izklāstītajiem motīviem, nevar tikt apstrīdēts šajā apelācijas tiesvedībā.
- 44 Otrkārt, ir jāatgādina, ka situācijā, kad mātesuzņēmuma atbildība ir tikai atvasināta no tā meitasuzņēmuma atbildības un kad neviens cits apstākļi individuāli neraksturo mātesuzņēmumam inkriminēto rīcību, minētā mātesuzņēmuma atbildība nevar pārsniegt tā meitasuzņēmuma atbildību (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 22. janvāris, Komisija/*Tomkins*, C-286/11 P, EU:C:2013:29, 37., 39., 43. un 49. punkts, kā arī 2015. gada 17. septembris, *Total*/Komisija, C-597/13 P, EU:C:2015:613, 38. punkts).
- 45 Konkrētajā gadījumā atbildētāju kopīga un solidāra atbildība saistībā ar *Arkema* ir pilnībā atvasināta no to meitasuzņēmuma atbildības, neiesaistot nevienu citu faktoru. Līdz ar to, kā ģenerālvokāts norādīja tostarp savu secinājumu 64.–68. punktā, no Tiesas judikatūras izriet, ka neatkarīgi no jautājuma, vai *Arkema* ir sniegusi deklarāciju par kopīgo samaksu, Komisijai pēc tam, kad *Arkema* bija pilnīgi samaksājusi sākotnējo naudas sodu – un šis fakts nav apstrīdēts – katrā ziņā vairs nebija tiesību prasīt šajā ziņā maksājumus no atbildētājam.
- 46 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, tātad ir jākonstatē, kā Vispārējā tiesa to pamatoti norādījusi pārsūdzētā sprieduma 116. punktā, ka ar strīdīgajām vēstulēm Komisija nevarēja pamatoti prasīt atbildētājam samaksāt nokavējuma procentus saistībā ar lēmumā par metakrilātiem uzlikto naudas sodu.
- 47 Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo Komisija, šīs vēstules, ciktāl tajās ir pieprasīts samaksāt nepamatotus nokavējuma procentus, nevar tikt uzskatītas par tādām, kas vienīgi apstiprina no lēmuma par metakrilātiem izrietošos pienākumus, un tādām, kurām ir tikai sagatavojošs raksturs saistībā ar iespējamo šī lēmuma piespiedu izpildi.

- 48 Līdz ar to, lai gan vēstules, ar kurām Komisija tāda saistībā ar konkurences tiesību normu pārkāpumu pieņemtā lēmuma adresātiem kā lēmums par metakrilātiem pieprasa samaksāt ar šo lēmumu uzlikto naudas sodu vai no tā iespējami izrietošos nokavējuma procentus, principā var tikt uzskatītas tikai par vienkāršiem brīdinājumiem par konkrēta lēmuma izpildi un tādējādi nevar radīt saistošas tiesiskas sekas, kas varētu skart attiecīgo uzņēmumu intereses (šajā ziņā skat. spriedumu, 2007. gada 6. decembris, Komisija/*Ferriere Nord*, C-516/06 P, EU:C:2007:763, 29. punkts), tomēr strīdīgo vēstulu gadījumā, ņemot vērā to būtību, tas tā nav, jo ar tām no atbildētājiem tiek pieprasīts samaksāt nokavējuma procentus, lai gan sākotnējā naudas soda summa ir tikusi samaksāta pilnībā, un tāad faktiski tiek grozīts tām noteiktais finansiālais pienākums.
- 49 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, kad tostarp pārsūdzētā sprieduma 99. punktā tā secināja, ka strīdīgās vēstules, ciktāl tajās Komisija ir pieprasījusi samaksāt nokavējuma procentus, rada saistošas tiesiskas sekas, kas varētu skart atbildētāju intereses, būtiski grozot to tiesisko stāvokli, un līdz ar to kvalificēja šīs vēstules kā apstrīdamus tiesību aktus LESD 263. panta izpratnē.
- 50 Līdz ar to pirmais prasības pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu – “lis pendens” principa un “res judicata” spēka principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 51 Savā otrajā pamatā Komisija Vispārējai tiesai būtībā pārmet *lis pendens* principa un *res judicata* spēka principa pārkāpumu, ciktāl it īpaši pārsūdzētā sprieduma 80. un 93.–101. punktā tā esot nošķīrusi jautājumu par maksājamiem nokavējuma procentiem no lēmuma par metakrilātiem pārējās daļas.
- 52 Šajā ziņā lēmuma par metakrilātiem 2. pantā esot ietverti noteikumi par primāri uzlikto naudas sodu un procentiem, kas maksājami nemaksāšanas gadījumā un to papildina. Taču datumā, kad tika celta prasība lietā, kurā pasludināts pārsūdzētais spriedums, apelācijas sūdzība Tiesā lietā C-421/11 P par šo lēmumu vēl netika izskatīta. Turklāt pēc 2012. gada 7. februāra rīkojuma *Total* un *Elf Aquitaine* /Komisija (C-421/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:60) minētais lēmums ar visām tā sastāvdaļām, tostarp jautājumu par procentiem, atbildētājiem esot kļuvis galīgs.
- 53 Atbildētājas apstrīd otrā pamata pamatotību, tostarp norādot, ka nosacījumi par *lis pendens* attiecībās starp divām lietām un *res judicata* spēku, kādi tie izriet no Tiesas un Vispārējās tiesas judikatūras, šajā gadījumā nav izpildīti.

Tiesas vērtējums

- 54 Tā kā otrais pamats būtībā ir balstīts uz Komisijas premisu, kas izklāstīta tās pirmajā pamatā, proti, ka strīdīgajās vēstulēs izteiktajam pieprasījumam samaksāt nokavējuma procentus esot tikai izpildes raksturs attiecībā uz lēmumā par metakrilātiem paredzēto un ka šis pieprasījums nav nošķirams no minētā lēmuma, ir jākonstatē, ka šai premisai – kā tas izriet tostarp no šā sprieduma 44.–52. punkta – nevar piekrist.
- 55 Turklāt – un šajā pašā ziņā – Tiesa 2012. gada 7. februāra rīkojuma *Total* un *Elf Aquitaine*/Komisija (C-421/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:60) 89. punktā, kā Vispārējā tiesa to pareizi atgādinājusi pārsūdzētā sprieduma 100. punktā, noraidīja kā acīmredzami nepieņemamu lūgumu, ko atbildētājas bija izteikušas savā apelācijas sūdzībā, par kuru izdots šis rīkojums, atbrīvojot tās no procentu samaksas, jo tas bija vērstis nevis pret spriedumu, kas bija pārsūdzēts ar minēto apelācijas sūdzību, un tāad pret lēmumu par metakrilātiem, bet gan pret strīdīgajām vēstulēm, ar kurām noteikti nokavējuma procenti.

- 56 Līdz ar to otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.
- 57 Tā kā neviens no Komisijas izvirzītajiem pamatiem nav apmierināms, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 58 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 59 Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kam nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kam nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs un tā kā atbildētājas ir lūgušas piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt atbildētāju tiesāšanās izdevumus.
- 60 Atbilstoši minētā reglamenta 140. panta 2. punktam, kas ir arī piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, EBTA Uzraudzības iestāde, ja tā ir iestājusies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.
- 61 Līdz ar to EBTA Uzraudzības iestāde segs savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) apelācijas sūdzību noraidīt;**
- 2) Eiropas Komisija sedz savus, kā arī atlīdzina *Total SA* un *Elf Aquitaine SA* tiesāšanās izdevumus;**
- 3) EBTA Uzraudzības iestāde sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]